

N°. 30.

Birmdeenà 24. Juli (5. August)

1867.

Wahditajs.

Cełschsemmes sinna. No Rihgas: Birgermeistera Otto Müllera mirschana. Muitas buhšchanu pabrlabbšchana. General-gubernatoris aisdreifejis. No Pehterburgas: Augstais Kungs un Keisera dabbutis biffu-bantes ordeun un jelta medalu. Jauna general-gubernija irr cetaifita. No Waršchawas: Uhdens plubdi un tolera febrga.

Ahrsemmes sinna. No Berlina: Franzuſchi grihb ar Auſtreſcheem beedroteš. Jannee pawalſineeli. No Subles pilšfehtas: Šonajamu ribtu taiſiſchana. No Wiñnes: Tautas ſubtitu neſalihg-ſchana. No Prahgas: Kzeku luhgſchanas grahmata. No Lembergas: Nuteni. No Italiſas: Garibaldis un winna draugi. No Parifjes: Franzuſchi toiſabš us lauru. No Anglu ſemmes: Mihi-Indija bade irr iſzeblees. No Turku ſemmes: Kandeſſchu laſch.

Kadbi ſkaitli iſnachtuſdi Widsemmes pilšfehtas tai laufaju ſlattiſchana no 3ſcha Mez 1867. Widsemmes ſtohlmeiſteru konferenz Durraidà tai 4ta Juli. Jaunas ſlinneeku lohpejas Rihgà. Par ſinnu. Grahmata ſinna. Andeles ſinna. Studdinaſchanas.

Cełschsemmes sinna.

No Rihgas, tai 13ta Juli. Šchodeen pulſt. ſeſchòs no rihta nomirra ar larſoni Rihgas birgermeiſters **Otto Müller.** Ne ween Rihga, bet wiſſas trihs Baltijas gubernas winnu par gohda-wihru paſinna un winnu apraudahs. Kad weens pelna, ta to par wihru ſauz, tad muhſu nelaiſis birgermeiſters gan bij wihrs, ta ohtra tahda wairs lehti ne-atraddihs.

— Muitas buhšchana tihs pabrſlattita un pabrlabbota. Zur ſcho darbu prihb krohnis wairaf no muitas eedabbuht un konterbandneekus maſinaht; buhšchòht taggad maſaf muitas nemt, ne ta papreeſchu, no tahdahm leetahm, kam maſa wehrtiba un kaſ zur konierbandi wiſſwairaf tiłkuſſas eeweſtas, bet turpretti pahr dahrgahm leetahm wairaf muitas buhš jamalſa, kà libdš ſchim. Ar weenu wahrdu: Par tahdahm leetahm, kaſ pee dſihwes waijadſigas, buhš maſaf jamalſa, bet par tahdahm

prezehm, kaſ tiłkai ſtabtes deht waijadſigas, par tahm buhš dabrgi jamalſa.

— Widsemmes gubernijas waldichana darra ſinnamu, ka Werrowas aprinkè pee peena lohpeem leſſas febrga rahdijusees un no 1ma libdš 5ta Juli jau peezi gabbali krittuschi. Diwi zilweki, kaſ teem krittuscheem lohpeem abdu nomaukuſchi arri irr nomirruſchi. Serriſt muſchà krittà no 4ta libdš 10ta Juni 4 gohwis, 1 ſirgs un 1 aita. Tam ſeewiſchkam, kaſ ſchòhs lohpus lohpe, ušmettahš nahwespuhte.

— Cełſirſts Alekſis, muhſu Keisera dehlš, irr tai 9ta Juli no Ddeſſas braudams Kadifſes pilšfehtà atnahjis.

Wehl no Rihgas. Muhſu augſti zeenihts general-gubernator kungs, general-adjutantš Albediſky reiſohs us Wahſſemmi un paliks tur 28 deenas.

No Pabbaschas. Pehteruppè pee juhrmallas ſchogadd' maſ peldetaju. Bet tur ik waſſaras dſihwo Rihgas muſikanti; tanni mahja, kur tee muſikanti dſihwo, pawiffam kahdi 16 zilweki, pehrkons eespehris un noſittis Šchenfeld fungam 12 gaddu wezzu meitiau un arri wianna gaſpaſchu eewainojis, tohs zittus tił gar ſemmi paſweedis. Mahja tuhliht ſahluſe degt; tee zitti gan ſawas mantas iſglahbuſchi, bet Šchenfeld fungam wiſſ ſadedſis, jo wianna lambari papreeſch ugguns zehlees.

No Pehterburgas, tai 13ta Juli. Walkar walkarà pulſten 10iòs atnahza no Anglu ſemmes weens ſubtihts wihrs, kaſ muhſu augſtam Kungam un Keisera m gohda-ſibmi, to Anglu kehnineene ſubtijuſe atneffa. Šcho gohda ſibmi ſauz par „bil-

schubantes-gohda-sihmi." No Parishes pafauls israhdischanas irr nospreests, ka muhsu Keis. Maj. dabbu leelo selta gohda-sihmi par to, ka sirgu audsinaschanu sawa walstiba lohpis. Effoht gan bijuschi flaisli sirgi, bes nelahdas wainas. Tai 19ta Juni, tai deena, kad tahs gohda-sihmes isballija, turreja Napoleons runnu un pehz tam nahza semm-lohpibas schirra preeschâ un Forsiade de la Rosche funks ar skannu balji isfauza, ka pirmo leelo selta gohda-sihmi irr pelnijis Keiser. Majestete tas patwaldneeks no wiffas Kreewu walsis par derrigu sirgu lohpschanu.

— Stalijas Krohna-prinzis Humbert irr tai 13ta Juli no Pestenburgas us Berlini aisreisojis.

— Baur Wisangstata senata ukast irr no 11ta Juli ihpasha general-gubernija Turkestanâ cetaisita; pee schis gubernijas peederrehs gabbali no Turkestanâ, no Taschkendes, no Sir-Darjas, Semipalatinstas un Tarbagateistas. Preesch schahs gubernijas eezehla par general-gubernatoru to general-adjutantu von Kauffmann, kas papreeschu bij par general-gubernatoru Wilnâ.

No Warschawas. Weisseles uhdeni nu irr nokrittuschi, nu warr redseht, zil leela ta slabde; walkar dabbuja sinnast, ka 36 familijas turflacht ar behrmineem swehtitas, bes pajumta un kaut kahdas mantas palikuschas, to nemas nerehkinoht, kas sawas ispohtitas mahjas warreja atpattat greestees. Preesch tahm 36 familijahm feldmarschals grahs Berg de wis mahjas weetu kahda flossteri, no ka isgabjuschâ neddekâ muhki aisgabjuschu. Nemeen ar uhdens pluhdeem muhsu pilssehta teel peemelleta, bet arri ar flimmibahm. Kolera fehriga jau diwi deenas breefmigi plohsahs. Te kolera fehriga jau eefahthahs April mehnesi s. g. bet winna bij til weegla, ka bakter nemas nedohmaja, ka schi flimmiba kolera fehriga effoht. 12 neddelu starpâ libds 16ta Juni fasslimma pawiffam 603, no kam 203 mirra; tas istaisa par deenu 7 flimneekus. Jau pirmdeen, tas bij tai 15ta, walkarâ fahla fehriga wairumâ eet un laudis isbeedeht; ohtrdeen fasslimma 144 zilweli, no kam ihfâ laitâ 80 nomirra. Walkar fasslimma 130 un nomirra 68 zilweli. Tâ tad Warschawneekem behdu un baitu deesgan. Brihnums, ka schoreis kolera tohs baggatalohs un tohs, kas faufâs meetâs dsihwo, laupijuse, turpretti tohs nabbagalohs, kas flapjâs weetas dsihwojuschi, taupijuse. Salka, ka tee, kas gurtus un salatas ehduchi, effoht ar kolera fehrigu apsirguschi.

Uhrsemmes sinas.

No Berlins. No schejenes awises raksta tâ: Taggad maj to dsird no karrâ un affins isleeschanas, ar wahrdu, politikas lauks stahw gluschi meerâ. Tiklai no tam wiffi runna, ka Franzuschi gribb faheedrotees ar Austreescheem prett Pruhscheem un Kreeweem. Schi awise falka: Franzuscheem Wahzsemmes isplattischanas bes Austreeschu palihga ne-

patihl un nepatihl. Franzuscheem Wahzsemmes leelumu, spehtu un augumu usstatoht irr tâ ap firdi, it kâ kad zilwels schauru apgehrbu muggurâ wilzis: newarr ne palohzitees, ne pagrohsitees, ne sehdeht, ne gulleht. Kad Wahzsemme leela un spehziga, tad neweens no Franzuscheem wairs nebihsees, tad Franzuschi newarrehs wis katrâ leeta to galla-wahrdu paturreht, kâ libds schim. Muitas buhschanâ un darrischana taggad arri Wahzsemmes waldneeki faweenojuschees. Tahs nu irr tahs wainas, kamdeht Franzuschi us Wahzeescheem greisi ween flattahs. Franzuschi Wihnes pilssehta deesgan nodarbojahs, gribbedami Austreescheem flaidri peerahdicht, zil waijadfiga ta leeta effoht, ka Wahzsemme til leela un spehziga ween teetoht, zil geldigs, lai Franzuschi arween tee stipralee paleekoht un warroht par Wahzeescheem tiklab, kâ arri par wiffu Giropu pahraf spreest. Bet par nelaimi Austreescheem taggad ar walsis littumu pahrlabboschanu til grubti un til dauds darbu, ka winni gan diwi reises labbi apdohmasees, pirms Franzuscheem flauschs, sawus neapmeerinatus Ungarus un wehl zittus us preeschu karrâ laimei wai nelaimi atwehledami.

— Saunee pawalstneeki, kas Pruhscheem pehz paheigta karrâ tikla peedalliti, fuhdsahs, ka teem effoht wairaf nodohschanu, ka papreeschu. Us tam Pruhschu waldischana tâ atbild: Tahdas fuhdsibas, kad to jaunu eeritte, arweenu noteek, tas naw nefahds brihnums; bet kad Pruhschu paschi, kas falkahs sawu tehwu-semmi mihtojoht, wehl tahdeem fuhdsetajeem flacht stahw un winnus us tam pamuddina, tas irr ehrmiga leeta. Kâ tad lai waldischana wiffus tohs leelus darbus, kas tautai par labbu, lai isdarrâ, kad pawalstneeki negribb zil-ne-zil palihdseht? Saunee pawalstneeki gan gribb pee Pruhschu leelwaldisbas gohda tikl un appalsch Pruhschu spahrneem meerigi dsihwoht, bet negribb wis Pruhschu nastas nest; tas tal naw riktigi. Mums wisseem lohpa jastrahda, tad arri wiffi lohpa tohs darba augtus baudisim. Tapehz waldischana nedarra wis pawalstneekem pahri, teem leelatas nodohschanas uslikdama, jo tas irr waijadfigs, to neweens zilwels pee mums neleeds.

No Subles pilssehtas. (Pruhshôs.) Schinni pilssehta atrohdahs pulka wiffâ pafauls isflawetu schaujamu rihku fabriku. Pruhschu waldischanai paschai tahdu fabriku deesgan, tapehz winna te neleef strahdaht; bet schoreis winna subtijuse trihsdesmit tuhstoschas plintes, to karrâ Austreescheem nonehma, ar to pawehleschanu us Subles pilssehtu, lai schis plintes pehz tahs jaunas mohdes, to par zindnadelgewehr sauz, pahrtaisa. Austreeschu plintes effoht zittahd ittin labbas. Badenes offizeri deht tahs paschas leetas Suble usturrahs, gribbedami sawus rihkus arri litt pahrtaisht. No zittahm Wahzsemmes puffedm tahdas paschas apstelleschanas nahf ar to sinau, ka schee darbi tik ahtri, zil til ween warr,

pastrahdajami. Lâ tad Sublê un zittâs pilssehtâs tur schaujamu rihku fabriki, darba deesgan un strahdneeki nemmahs, fo til ween mahf. — Ihsâ laikâ pulka schaujamu rihku jasagahda: no tam warr us preekschdeenahm fo mahzitees.

No Wihnes. Austreeschu tautas suhtitee newarr sawâ starpâ falibgt, tapehz ka tee nau no weenas tautas; jo Austrija dsihwo Tiroleeschi, Sloweni, Kzeki un Wahzeeschi libds ar dauds zittahm tautahm. Ikkatrai tautai irr saws suhtitais, kas preeksch winnaas labbuma runna. Winnu awisneeki par tahdu nesatilschanu gaujschi schehlojahs un falla, ka ar to wehl nefas nebhushoht isdarrihts, kad Tiroleescheem, Sloweneem un Kzekem wirsrohku atstahschobt, wehl buhschoht tad dauds gruhstaki darbi gallâ jawedd. — Teem, kas zaur teem pluhdeem nabbasibâ krittusch, waldischana dewuse desmit tuhstoschu un zitti feschchi tuhstoschu gujschu. Tirolê irr kolera fehriga kahjâs.

No Praggas pilssehtas. Awises stahsta, Kzeki luhgschanas grahmata sarakstijusch, fo buhschoht suhtiht muhsu augstam Kungam un Keiseram. Winni muhsu Keiseri luhds, lai Warschawâ augstu ftohlu — universiteti — eezektoht, tur Kzeki sawâ wallodâ warroht studeereht. Sawâ luhgschanâ wiini falla tâ: Mehsh jau wairaf reises effam Austreeschu waldischanu luhgusch, bet ta muhs naw paklausijuse, tapehz nu nahkam ar sawu luhgschanu pee ta warrena Kreewu semmes patwaldneeka, lai mums atwehl kahdu weetinu, tur mehsh sawâ wallodâ warram mahzibas dabhuht. Sa muhsu luhgschana tittu paklausita, tad leels pulks Kzekeschu studentu Praggu atstahhtu un nghktu us Warschawu.

No Lembergass pilssehtas. Scho tautu, kas te dsihwo sawz par Ruteneem; wiini sawâs awises raksta tâ: Tas naw nekahds briknumsh, ka tee no muhsu pusses us Moskawu suhtitee wihri Paulewitsch, Golowazki un Linttschak til firsnigi tikluschi usnemti; jo wihs pee mums irr Kreewu semme, tiklab pee Dniestr uppes, Sau uppes, Pruhst uppes un Bug uppes, lâ arri Kijewâ, Pehterburgâ un Moskawâ; wiffas tautas, kas schai semmê dsihwo, irr lâ weena leela Kreewu pamihlija. Lai mehsh gan Austreeschi effam un prett sawu keiseri nedumpojamees, tad tomehr muhsu firds pulsta preeksch leelashs Kreewu semmes, tapehz ka tur Deewu tâpat flawe, lâ pee mums, tur irr tee paschi swehti eeraddumi, ka pee mums; bet Kreewu semmê irr tahdi eeraddumi skaidrali; pee mums tee sajakkti ar Pohlu un wezzu latineeschu eeraddumeem. Kreewu semmê arri to paschu wallodu runna, fo mehsh, bet Kreewu walloda irr gluddenaka un wairaf mahzita, ne lâ muhsu un firds lezz no preeka dsir-dohht Kreewu wallodu. Lai semmê bija muhsu Golowazki, Linttschak un Paulewitsch zeemâ: wiffi winnaus gribbeja redseht un Keisers ar Keisereeni arri winnaus usnehma. Tur tikka dauds jaukas runnas

turretas; arri Golowazki preeksch mums runnaja, fazzidams, ka muhsu tauta sawu tizzibu, sawu wallodu, sawus Rutenu eeraddumus aistahw un negribb par Pohsteem palikt. Par schahdahm sinnahm Kreewi preezajahs un apshohlija, mums ar naudu un ar grahmatahm palihdseht. Pehz tahdas tautas weenadibas atjaunoschanas ar Kreewu semmi mehsh pawiffam zitta tauta, ka papreekschu, tur katrihs Pohlis muhs drihststeja isnerroht; jo taggad stahw preeksch mums wiffa Kreewu zilts un schi zilts irr ta leelaka un warrenaka wiffâ pasaulê.

No Italijs. Garibaldis taggad pee Montummanos weffelibas awoteem miht. Schinnis deenas winsch ghja zaur Pistolja pilssehtu, tur winna beedri to ar leelu gamuleschanu fanehma. Garibaldis fazzija: „Bes Rohmas naw Italijs it nefas.“ Nu irr skaidri redsams, ka winsch gribb Rohmu preeksch Italijs nemt. Garibalda beedri taggad strahda wehl karstaki, jo effoht dabhujschi sinnaht, ka pahwests gribboht no Giropas leelwaldischanahm apgalwoschanu isluhgtees, ka winna walsts neteef isphostita. — Weens wihrs, kas patsh Rohmâ bijis stahsta par scho leetu tâ: „Es esmu pahreezinajees, ka Rohmeesch, gan to miht, ka pahwesta walstei buhs saweenotai tapt ar Italijs, wiini labpraht redsetu, daschas brikwibas, daschas pahlabboschanas, bet us dumpi wiineem prahts nemas ne-nessotees. Winni siin, ka nodoschanas Rohmâ irr majakas un ehdamas leetas lehtakas, ka laut tur zittâ Italijs pilssehtâ. Winni dsihwo fatizzigi un meerigi, wehlejahs gan waldischana kahdu pahgrohshschanu, bet bes warras darbeem. Bet Garibaldis jau neliksees meerâ, tapehz winsch taggad Rohmai tuwumâ apmettees. — Italijs walsts naudas krahjums pawiffam beidsees un winna taggad il deenas par diwi millijoni franku paradus tairsoht. Rohschilds Parihse nohtê gribb palidseht, un tadeht gaida us Italijs ministeri Rotazzi. — Italijs appatsch dalkâ kolera fehriga plohstotees; Terra di Barri gubernijâ no 27ta Juni libds 4tam Juli fasslimmuschi 10,604 zilweki un mirruschi 6,038. — Pahwests Sultanam un Egiptes tehnia weetneekam dahrgas schlinkibas suhtijis par to, ka wiini skattotus labbi apfargajoht.

No Parihses. Parihse ar Pehterburgu neeffoht wairs tahdâ draudshbâ, lâ papreeksch, tapehz, ka Pehterburga us Berlines pussi wairaf schleebootes. Tapehz arr waldischana nebuhs wehleht, ka Kreewi ar Franzuscheem kahdu andeli turr. Winnu awises runna: Franzuschu tehsemmes mihlestiba to newarroht nefad eeredseht, ka Pruhschu beedram buhs kahdu labbumu parahdiht. Nassawas erzogs Adolfs Napoleonam rakstijis grahmata, tur luhdsoht, lai Napoleons tam palidsoht; laikam gan prett Pruhscheem. Verejowskis La Rokett zeetumâ eelikt. Grafsh Bismark buhschoht Oktober mehnesi us Bijariki eet; warrbuht gan, ka ar Napoleonu gribb

tiltees. Franzuschi taggad stipri ween taifabs us karru, tà kà pat Angli jau fahf weenmehr runnaht. Us kurru puffi karra leesma degs, to Franzuschi paschi it skaidri nesinnoht. Tas effoht taifniba, ka Franzuschi sewim beedrus mellejoht. Zittàs amises lassam, ka Franzuschu keisers gribboht par Schleswigas aistabmetaju usmestees un winnas deht soh-benu willt. — Te liffumu deujeem nu runnas deenas beidsabs; wiann schirdamees fauza: „Lai dsihwo muhsu keisers!“ Pa starpahm arri dsirdeja fauzoht: „Lai dsihwo brihwiba!“ „Lai dsihwo Franzuschu semme!“

No Anglu femmes. Londonè, tai 10tà Juli. Turku Sultans arri Anglus apmellejis un schee wiannu brihnum brangi usnehmuschi. Bet starp scheem preekeem skann it stipri behdu sinas no Indijas. Kà jau sinams, Angteem irr Indija leelas walstis un lahda weeta, Driffa wiannu fauz, leels bads iszehlees. Kamehr tee kautiai tur baddu mirst, tamehr Londonè Sultanam par gohdu leelus swehtus swehti un dsihwo baggatigi; schahda dsihwe buhs teem, kas taggad baddu mirst, pehzal ja-ais-makfa. Preeksch scheem baddu mirstoscheem bahrenischeem irr waijadstigs kahdu 180,000 rubtu un til dauds newarr nekur dabuht. Bet preeksch Sultana waijaga balles taifht un tur isgahja wehl wairaf, ka til dauds ween. Anglu leelmanni Sultanam par gohdu weenu zauru nakti danzoja un zaur tam Indijas naudas krahjumam til leelu daktu atrahwa, ar to buhtu warrejis labbu daktu no teem nelaimigeem pa-ehdinahht. Preeksch ehdamahm leetahm ween Driffa irr taggad waijadstigs weens millijons aston-desmit tuhstoschu rubtu, un kas winneem tohs dohs? Indijas ministers Leo Stafford Nortkote danzo walzi un kadriju; zaur to wianna nam laifa, mirdam meem Indeescheem palihgu melleht. Indeeschi peerahda, ka wianni us Anglu semmi wehl nesenn baddu zeesdameem bohwillas wehrejeem kahbus trihsfints

feschus tuhstoschus tschetrifints rubtus subtiijuschi, kahdu pateizibu nu Indeeschi no Anglu waldischanas manto?

No Turku femmes. Gan Turku waldischana apsohlijusees, jaunu liffumu grahmatu isdoht, un zaur to parahda, ka tai prahts neffabs us walstis pahrlabboschanu, bet leekabs, kà jau buhs par wehlu. Dumpja ugguns neween us Kandijas fallas, bet arri zittàs weetas fahf degt. Dmer Pascha nam wis Spatiju usnehmis, ka papreekschu dsirdejam, bet irr no dumpineekeem tizzis pahwarrehts. Kandijas tautas waldischana gribb taggad ne ween us femmes bet arri us juhbas fahf ar Turkeem kautees. Karra fugges jau taifotees gattawas. Juhbas karsch tà nepaliks; tur nemannoht weens ohtram rohbeschus aistiks, un tas nebuhs labbi. Tapehz Kreewu waldischanai to newarr par kaunu nemt, ka wianna Franzuschu usstubbina, lai wiffas leelwaldischanas Turkus peespeestu, scho karru weenreis galla west. Bet Franzuschu waldischana no tam nelo negribboht wairs sinnaht. Tahda wihse Kandeeschi lai paschi few palihdsabs. Sultans gan Anglu kehneenei effoht sohlijis, Kandijas fallai kristitu gubernatoru un labbas liffumus doht, bet leekabs, ka tas arri wairs nekahbus augtus neneffis.

— Greeku waldischana jau wiffahm Giropas leelwalstehm rakstijuse un tabs gauschi luhguse, lai wianna ar sawu spehku tabs breefmas flahpejoht, to Turki tur padarroht, newarredami dumpineekeem pretti atturretees. Ko nu leelwaldischanas us schahdeem raksteem atbildehs, to us preekschu dsirdehim. Saunakas sinas stahsta: Lihds 4tam Juli Turki gan prohweja Spatija eetikt, bet par welti. Tas damstuggis „Arkadijon“ peewedd dumpineekeem ehdamas leetas un nemm Greeku seewischus no karralauka. Kreewu subtitais us tam pastahweja, ka nebuhs leegt, Greeku seeweschus no Kandijas aistwest, tapehz ka Turki ar tahm warras darbus darroht.

Kahdi skaitli isnahkufchi Widsemnes pilssehtàs tai lauschu skaitischanà no 3fcha Merz 1867.

Pilssehtu wahrdi:	Zit jilweku no		Zit irr				Zit irr to jilweku, tas			Zit to jilweku, kas pa					
	Zit laura pilsehtà pawiffom jilweku.	wib- rishku lahrtas.	neepprege- lufchohe	appregeju- fahbe	atraitnu jilweku.	atraitnu	schittru- fahbe	Quitera	parcili fahba	zittàs fahbas	Batwisti	Sagan- nisti	Wahzisti	Kreewisti	aitrahm mallobahm
Rihgà	102043	51504	50539	59496	33839	8330	378	62778	18953	20312	23718	1172	47479	25647	4027
Dehrpatà	20780	9514	11266	12708	6180	1856	36	17497	2395	888	164	9601	8877	1834	304
Behrnawà	9288	4471	4817	5710	2871	694	13	7234	1878	176	15	4606	3626	1004	37
Walikà	3546	1715	1831	2118	1138	288	2	2975	496	75	1311	733	1136	298	68
Behfisi	3123	1608	1515	1889	994	237	3	2617	410	96	1230	15	1497	372	9
Willandè	3091	1563	1528	2027	863	197	4	2716	295	80	6	1278	1556	205	46
Werrowà	2076	979	1097	1287	644	143	2	1686	338	52	23	755	1003	281	14
Walmeerè	2029	1020	1009	1264	602	161	2	1769	217	43	909	18	917	185	—
Limbaschòs	1413	646	767	872	417	120	4	1181	201	31	592	4	680	116	21
Slohkà	749	372	377	420	276	52	1	601	8	140	360	—	372	17	—

Widsemmes ffohlmeistern konferenze Tur- raidâ tai 4tâ Juli 1867tâ gaddâ.

Widsemmes ffohlu-preekschneeks, zeenigs Mahlpils mahzitajs R. v. Klot, ffohgadd Widsemmes ffohlmeistern atkal us konferenzi bij kophâ sauzis Turraidâ us 4tu Juli deenu, lai zaur tahdu brahligu un weenprahtigu fanahkschanu, kur wiffi sawus padohmus kophâ leef un farunnaschanu til turr par tahdam leetahm, kas weenigi pee ffohlmeistern amata kribt, tapatt ffohlas kâ arri paschu ffohlmeistern labbums eelfsch garrigahm leetahm jo wairaf wairojahs, spehâ peenemmahs un ar Deewa palihgu no ka ween meh's wiffu labbu sagaidam, kahus ffohtus us preekschu eetu. Tahdu farunnaschanu no sauz „konferenzi.“ — Peeminnetu konferenzi preeksch azzim turroht, jau labbi warreja nomannih, ka laiks ffohgadd buhs jauks un mihligs, tadeht arri lab's pulks ffohlmeistern us noliktu deenu no wiffahm Widsemmes mallu mallahm ir ffohgadd bij fanahkschi sawâ sinnedâ weeta Turraidâ. 4tâ Juli deenâ no rihta pulksten pufs desmitôs, wiffem ffohlmeistereem par itt leelu preeku atbrauzâ pats Wallas ffohlmeistern-ffohlas seminar-direktor lungs Zimse un ap pulksten pufs 11 atkal muhsu mih'tais ffohlu-preekschneeks zeen. Klot mahzitajs. Kad tas bij notizzis, tad par maju brikhtinu tuhdat wiffi ffohlmeistern kahdi 65 mihri lihds ar saweem zeen. preekschneekem sapulzejahs Turraidas Schweizeru mahjas sahlê, kur jaw aisseenu ffohlmeistern sawu konferenzes farunnaschanu mehds noturreht. Pehz nodseedatas dseefmas, pehz ta meldina „Ka spohschi spihd mans Jesulinsch, „Deews swehtais Gars al pee mums nahz,“ zeen. Klot mahzitajs preekschâ lassija no Gwej. gr. to 4tu nodaktu un tad turreja firs-nigu rihta-luhgschanu to Kungu peesautdams, lai winsch pats ar sawu schelastibu pee mums gribbetu palikt, muhsu starpâ mahjohht un muhsu darbu swehtihht. Pehz rihta-luhgschanas, kad no tahs paschas dseefmas atkal bijam dseedajuschi, tad muhsu mih'tais seminar-direktors zeen. Zimse lungs konferenzi eesahldams, ar itt spehzigeem wahrdeem mums passubbinadams to padohmu dema, prohti: eelfsch Latweeschu ortografijas jeb wallodas liffumeem to rakstischanas weenadibu kohpt un fargahht. Ka dricketu grahmatu jeb awischu rakstijaji mas ween turrahs pee ortografijas jeb wallodas liffumeem, tas jau wiffem irr passihstama leeta. Dauds un daschadi wahrdi teef aplam rakstitti un galloti, weens raksta schâ un ohtris atkal tâ, un tâ kehmodamees buhwe Bahbeles tohrni kad klaus ween, mas ween apdohmadami, ka tas nau pareisi. Par scho leetu zeen. rakstijajs schâ gadda Mahj. w. 23schâ nummuri 182tâ lappas puffs tâ fallâ: „Scha laika rakstischanas wihje (ortografija) gauschi grohsahs, tas nau pareisi, ta irr manta, kas nepeederr weenam, bet wiffai tautai. Kas ar raksteem mahschojahs, tas irr

fa behrens, kas wiffem sawas jaunus mantas rahda, fo pehdejôs seemas-swehtfôs dabujis. Ffohlmeistereem nebus buht pee passat-palizzjeem, ne arr pee papreeksch-schrehejeem, bet pee teem middus laudim, tas irr: pee tahs rakstu wihjes, fo atrohdam eelfsch tautas paleefameem raksteem, dseefmu grahmatâ, bibbelê.“ Kas gan leegs, ka zeen. rakstijajam schê irr pilna taisniba? Tadeht labbi gan buhtu, ja iffatrs rakstijajs schohs pamahzischanas wahrus webrâ nemdams, tahs nelad neaismirstu, bet us to dshthohs, lai weenadiba eelfsch dricketeem raksteem wairtohs un spehâ panemtohs. Bet ja nu praffam: kâ lai labbaki pee weenadibas teefam, tad ja-atbild: Woi tas nebuhtu labbi, ja us nahkama gadda konferenzi neween Widsemmes, bet arri Kurssemes ffohlmeistern pee schahs farunnaschanas dallibu nemandi un konferenzi apmekledami ar Widsemmes ffohlmeistereem kophâ beedrotohs. Teeschahm tahda weenadibas norunna starp wiffem rakstineekem buhtu par itt leelu labbumu un swehtibu. Tadeht gaidijim us preekschu no wiffem weenadibas rakstu mih'totajeem un kohpejeem labbafus padohmus, usklaufidami, fo gan winni par scho leetu ihsti fazzih's?

Pehz pufsdeenas pulksten dimôs, kad zeen. Zimse lungs sawu teizamu runnu bij pabeidsis, tad wiffi ffohlmeistern pa atspirdsinaschanas laiku dewahs us Turraidas wezzahs pils muh'reem, kur us stahwa kalna mallas, appalsch lepneem ohjolu un leepu sareem daschadas dseefminas us 4 balsim nodseedajuschi un wiffadi farunnajuschees. ap pulkst. 4 lihds 7 walkarâ atkal sawu sehdeschanu turreja, wiffwairaf farunnadamees par ffohlmeistern atraknu palihdsibas lahdi. Kad pirmas deenas sehdeschana lihds ar tahm daudskahrtigahm farunnaschanahm bij pabeigta, tad atkal wiffi kophâ gahja pastaigatees un tâ jaulas dseefmas us 4 balsim dseedadami to walkaru itt preezigi pawaddija. Wiffspehdigi prett Turraidas muischas lohgeem nostahjuschees zeenigai leelmahtei us 4 balsim nodseedaja to dseefmu: „Slave to Kungu manna dwehsele“ u. t. j. pr. un tad isschibrufchees lihds ar zitteem beedreem kophâ, wehl apmekleja tahs pusses flawenohs dabbas jaulumus lihds ar leelo lepna Gutmanna allu, ka zittas webrâ leefamus leetas un weetas.

Ohtrâ deenâ, pulksten dewindôs no rihta, atkal wiffi konferenzes lohzeeki lihds ar saweem zeen. preekschneekem sapulzejahs farunnas sahlê un rihta-dseefmu „Es zehlees sweiks un weffels“ nodseedajuschi, kluffâ garrâ lihds ar zeen. Klot mahzitaju prahtu un firdis augschuhp pazeldami pateizahs tam Kungam par to, ka winsch atkal dshwibu usturredams wehl no jauna pehz tumfchas nakts breehmahm lizzis spirgteem, weffeleem jaunu rihtu peedsihwoht un no jauna eelfsch ta Kunga preezatees. Kad rihta-luhgschana bij noturreta un pehdiga perscha nodseedata, tad pehz daschahm farunnaschanahm Rubjenes draudses ffohlmeistern Schwedch t. konferenzi preekschâ lassija rakstu,

kurrâ tas sawu nodohmu isteiza par to, ka ffohlmeistereem pascheem sawus behrnus buhs audsinabt un mahzigt eefsch wiffas Deewabihjaschanas un gohda. Kad tas bij pabeigts, tad wehl zits pallat zittu sawu nodohmu un wehlefschanohs konferenzi preefschâ zehla un ta til weenigi farunnajahs par tabdahm leetahm, kas pascheem ffohlmeistereem warretu par labbu nahkt. Wifsphebdigi wehl Ehrgrtu draudses ffohlmeisters Tebraud t. prohwas-mahzibu eefsch rehkinaschanas dattu-dallifchanas mistru-flaitteem noturreja un heidsobt pulksten pufsdwôs pehz pufsdweenas zeen. Klot mahzitajs pehz nodseedatas perschas: „Lai taws es esmu un paleefu.“ (Lass mich dein sein und bleiben) ar Nârona swehtifchanas wahrdeem fcha gadda konferenzi beidsa un ffohlmeisterus atlaida us mahjahm. Lai Deews dohd, ka iffatrs ffohlmeisters arri no schahs fanahfchanas kahdu swehtibu preefsch sewim buhtu mantojis un us mahjahm lihds pahreessis.

Tà nu par fcha gadda konferenzi ihsas sinas isdohdams, wehl ihsôs wahrdds gribbu peeminneht tabs pufses flawenohs dabbas jaukumus. Taisnibu falkobt, nekur Widsemmê nei arri Kursemmê jaukafu widduzi neuseesi, ka Turraide, Krimmulde un Siggulde. Wifs tas aprinkis, fweeschineeka azzis isleekahs rittigi tà, it ka buhtu parahdihses dahrs bisis. Iflatrà augstaka kalna gallâ peefuffis reisneeks warr atrast smukti nopehrwetus bentus un lustubschus, fur atpufsdamees warr apsehstees un wiffas mallas pahrfattiht. Dauds reisneeki, kas labprahht dabbas jaukumus mihto un zeeni, it ihpafchi waffaras laika fcho teizam widduzi apmekledami tur kahdu laiku nodfihwodami pawadda. Arri schogadd' labs pulziasch Rihdsineeku un zittu weesu tur bij kohpâ fanahfufchi pa Krimmuldes, Sigguldes un Turraides lepneem kalneem un eelejahm pastaigatees un isprezatees. No Turraides us mahju reisodams, es wehl apmekleju leelo Gutmanna allu, fur sawâ preefschâ atraddu zeen. Naunas mahzitaju, ar kurrâ pa pagahjufcheem laikeem it mihligi wifswiffadi ifrunnâjamees un winnam firsnigu „Ar Deewu“ fazzidams wehl weentreif wiffas wehrâ leekamas weetinas apstattijs ar fehslumu ween no til jauka widdutscha schirdamees, it laimigi pahrbrauzu sawâs mahjâs. Ebrg.

Jannas flimneeku-kohpejas Rihgâ.

Kam flimmiba uskriht, tam grubtas behdas useet. Nabbadsiba noehd tillai to, kas mums peederr, bet flimmiba mohza un isdelde muhs paschus. Tahdâs leelâs behdâs mehâs effam gauſchi kabrigi pehz mihligahm rohlahm, kas muhs kohp un palihds, un pehz mihligas muttes, kas muhs pazeeſchanâ stiprina un ar Deewa wahrdeem eepreezina. Slimneekus kohpt irr teescham kristigas mihlestibas darbs. Slimneeku-kohpschana peederr pee

teem mihlestibas darbeem, to muhsu Kungs Kristus pastara deenâ meklehs pee saweem taisneem, fazzidams Matt. 25, 36: „Es biju neweffels un juhs manni effat apraudsijufchi.“

Tadeht jau Apustuku laikos schis mihlestibas darbs atrohdahs kristiga basnizâ. Kâ preefsch nabbagu apraudsifchanas un apkohpschanas gabdaja wihri, tee tà nosaukti diakoni t. i. fullaini, prohti nabbagu fullaini jeb nabbagu kohpeji, tà flimneeku-kohpschana usnehma tizzigas jumprawas un atraitnes, tabs tà nosauktas diakoniffes t. i. fullaines prohti flimneeku-fullaines jeb flimneeku-kohpejas. Tabdai nelikka tuhliht strahdabt, bet papreefsch kahdu laiku labbi pahrbaudija un isprohweja, woi sawu ammatu arri no mihlestibas jeb tillai lohnes deht effobt iswehlejufees. Gruntigi isprohwetas eeswehtija ar rohku-ussifschanu un nu winnas sawu ammatu pashtrahdaja flimneekem par palihgu un draudsehm par preeku. Tahda diakoniffe bija ta Weeba, to swehtais apustuls Pahwuls sawai Rohmas draudsei ar mihligeem wahrdeem pawehl fazzidams: (Reem. 16, 1. 2.) „Turklaht es jums pawehlu Weebu, muhsu mahfu, kas irr pee tabs draudses kalposchanas eefsch Kentreas, ka juhs to peenemmat eefsch ta Kunga, tà teem swehteem peeklahjâhs, un tai klahht stahweet jebkurrâ leetâ, kas winnai wajjadsetu, jo ta patte arridsan daudseeem irr palihdsjufe, arri mums pascheem.“ Tai paschâ nodakâ, p. 12 Pahwuls fakka: „Ufweizinajeet Trivenu un Triwofu, kas darbojâhs eefsch ta Kunga.“

Pahwuls fakka: winna darbojâhs eefsch ta Kunga t. i. tas Kungs Kristus bija tas awots, fur lusti un spehlu dabbuja us fcho grubtu ammatu, kurrâ deenu un nakti buhs sewi paschu aifleeget un aifmirst, lai sawam behdigam tuwakam palihds un kalpo. Tadeht schahs diakoniffes pee meefas gan wahjas, bet pee diwehseles bija til stipras, ka ar leelu pazeeſchanu pahrwarreja tabs breeſmigas wajjaschanas un mohlas, kas kristigai draudsei pirmôs laikôs usgabja. Stahsta, kad appafsch Keisera Trajana masa Uſſjâ kristigus laudis wajjaja, tad wifſpirmat diwi diakoniffes tillâ breeſmigi mohzitas, lai kristigu tizzibu noswehre, bet neta — winnas pastahweja pee sawa Pestitaja un preezigi sawas affinis islehja ewangelijuma deht. Tadeht arridsan schahs kristigas mahfas pee wiffahm draudsehm stahweja leelâ gohdâ un pehzat wehl zittas mihlestibas darbus usnehma. Sismahzija tohs seewifschfus, kas swehtu kristibu bija pagehrufchi, uspaffeja basnizâ pee Deewa kalposchanas, masgaja un apgehrba tohs lihkus u. t. pr.

Ar laiku schis mihlestibas ammatu sudda kristigâ basnizâ, wifſuwairat tavehz, ka Kattofu preeſteri draudſi aifstaweja pee debbes-walstibas uſtaififchanas to palihdsjeht, bet paschi mekleja wifſu isdarriht. Greeku basnizâ schis mihlestibas ammatu pastaweja

libhs diwypadefmitam, Kattofu basnizâ libhs astotam gadda-simtenam, tab irr suddis. Muhsu tizzibas tehws M. Lutters mekleja gan scho ammatu atkal eewest fristigâ basnizâ, bet to laiku wehl newarreja dabbuht tabh waijadfigas un derrigas seewas. — Winfeh fallta: „Mums nau tahdu zilwetu, tadeht nedrihstu scho leetu eefahht, kamehr muhsu Deews fristigus laudis dohs.“ Tiklai muhsu laikos, kur wairak ta wezzos laikos par nabbageem un flimneekeem gabda, arridsan schis gohda-ammats atkal zehlees augschâ no fawa kappâ.

Tas irr notizzis Wahju semmê pee Reines uppes Keiserswerta pilssehtâ, kur tas gohda-wihrs Fliedner mahzitajs, stipras tizzibas un karstas mihlestibas pilns 1836tâ gaddâ papreelſchu masâ mahjâ fahze flimneekeus kohpt un pee ta pascha arri flimneekeu-kohpejas ijmahziht. Scho finnepa graudiau tas Kungs til baggatiigi swehtija, no wiffahm pusehm suhtidams baggatas dahwanas un tizzigas dwehseles, kas scho Samaritera darbu usnehma, ka ta mahja, kur schis Deewa darbs irr fahzees, taggad par leelu staltu mahju isbuhweta, kam preelſchâ 85 lohgi un kur flimneekeu istabas, luhgschanas sahle diafoniffu istabas un t. pr. Bes to wehl 7 almiu mahjas, kur bahrinus kohp, behrnus mahza, flohlmeistereenes ismahza, pasudduschas meitas glahbj, atlaistus zectumneekeus usnem u. t. pr. Pagahjuschâ gaddâ kahdi 800 flimneekei tikla kohpti, 260 bes wiffas malfas. Pee scheem wisseem strahdaja kahdas 165 diafoniffes, bet bes schahm wehl kahdas 300 fristigas mahjas ahropus Keiserswertes fawas palihdsetajas rohlas pasneedse flimneekeem un behrneem. To Keiserswerte lâ baggata un mihla mahsa dauds no fawahm meitahm atlaisch arri us zittahm pilssehtahm un semmehm, lai arri tur to paschu ammatu eewedd. Zaur Keiserswertes palihgu Wahzsemme un Schweizeru semmê taggad kahdi 35 diafoniffu flimneekeu nammi zehlschees, Berlinê, Dresdenê, Baselê u. t. pr. Bet neween Wahzsemme Keiserswerte palihdseja, bet suhtija fawas diafoniffes arridsan us Spaniju, Franziju, Italiu, Asiju, Afriku un Ameriku. Schahs semmes wiffabus flimneekeus, fristigus laudis, Juhdus un Turkus ar to paschu mihlestibu apkohpe un us tahdu wihst bes wahrdeem daschu netizzigu dwehfeli no tumfibas pee Kristus gaismas wedda. Kad 1860tâ gaddâ Syriâ tee netizzigi Muâmedaneri fristigus laudis breefmigi waijaja, un tohs neschehligi pa fimteem ar sohbinu no schaudsa, tab tur atlikka leels pulks bahrinu wissleelalâ nabbadstibâ un pasuschana. Tiklo schi behdu siama bija atnaktusi Keiserswertê, tab Fliedner mahzitajs tubliht 6 diafoniffes nosuhtija us Beirut, Syrias pilssehtu un no wiffahm Ciropas semmehm mihlestibas dahwanas, no muhsu Pehsterburgas 3000 rub., salassidams, tur leelu bahrinu nammu ustaisija, kur taggad kahdi 200 behrni tohp kohpti un mahziti. Kad 1864tâ gaddâ karſch starp Pruh-

ſcheem un Danjereem isbruffe, tad no Keiserswertes, no Berlines, no Dresdenes dauds fristigas mahjas dewahs us farra weetu, un tur flimneekeu mahjâs deenu un nakti fahschja un kohpe tohs grubti eewainotus saldatas. Un tab pagahjuschâ gaddâ Pruhſchi ar Austreescheem til warreni fahwahs Beemeru semmê, tab atkal wiffi diafoniffu nammi atwehra fawas durwis un islaida fawas kohpejas-meitas lâ ahtras halloschus, kas mihlestibas un dschwibas eljes-lappas atneffa teem fahschautem un libhs nahwei eewainoteem farra-wihreem. No turrenes nahze arridsan tabh trihs diafoniffes, kas taggad muhsu Rihgâ strahda.

(Us preelſchu beigums.)

Par ſinnu.

Mahjas weesa 28tâ nummuri andeles ſinnâs waijaga stahweht: Silkes lasdu muzzâ 13 rub. 33 $\frac{1}{2}$ kap., egfu muzzâ 12 rub. 83 $\frac{1}{3}$ kap.

Grahmatu ſinnas.

Pee bilſchu un grahmatu-drikketaja G. Plates pee Pehtera basnizâs nupat walikka gattawa un winna grahmatu-bohdê pee schahku-wahrteem dabbujama grahmata ar schahdu wirskafstu:

Keisera deenas Rihgâ,

no

G. Dünnsberg.

Malka 10 kap. f.

Depat arri dabbujamas schahdas grahmata:

ſinnas par to ſlepkawu Beresowski, kas Parisê us muhsu Keisaru

Aleksanderu II.

ſchahwis tai 26tâ Mai (6tâ Juni) 1867.

Latwiffi no G. Dünnsberg. Malka 10 kap.

ſchoblas maife, jeb ohtra dalla Schaka lasſichanas grahmatai, to ar draugu palihdſibu flohlneekeem apgabdjais Ludwig Heerwagen, Gauenes draudſes mahzitajs. Malka 50 kap.

Andeles-ſinnas.

Rihgâ, tai 19tâ Juli. Sau trihs deenas no weetas lihst bes galla.

ſinni tikla maſ pagebreti un malfaja par krohna sortehm 57 lihst 67 rub., par bralka linneem 52 lihst 54 rub., par dreibantu 33 $\frac{1}{2}$ lihst 52 rub. par birkawu. Kannepeſ malfaja 31 $\frac{1}{2}$ lihst 40 rub. par birkawu.

ſihla andele. Puhrs lweefchu malfaja 4 rub. 25 lihst 50 kap., puhrs rubſu 2 rub. 97 kap., puhrs meeſchu 2 rub. 64 kap., puhrs auſu 1 rub. 50 lihst 60 kap. Muzza fahls 6 rub. 11 $\frac{1}{2}$ kap. Silkes lasdu muzzâ 13 rub. 33 $\frac{1}{3}$ kap., egfu muzzâ 12 rub. 83 $\frac{1}{3}$ kap. Pohds sweesta 5 rub.

* Audas tixgus. Walſts banta billetes 80 rub., Widſ. usſakamas lihlu-grahmataſ 97 $\frac{1}{2}$ rub., neusſakamas 87 rub., Kurſemmes usſakamas lihlu-grahmataſ 99 $\frac{1}{2}$ rub., 5 procentu usbewu billetes no pirkas leeneschanas 113 rub., no ohtras leeneschanas 108 $\frac{1}{2}$ rub. un Rihgas-Dinaburgas dſelſu-zella alſijas 107 $\frac{1}{2}$ rub.

Lihst 19tâ Juli pee Rihgas atnaktuſſi 1164 fuggi un atſagahjuſſi 982 fuggi.

Atbildedams redaktehrs U. Leitan.

No zenſures atwehlehts. Rihgâ, 21. Juli 1867.

Sluddinaschanas.

Bestenes muischas, Zehju kreisē, waltis waldis-
schana darra sinnamu wisseem teem, las ahrpufs
tahs waltis dshwo, tā: Peter Jansohn, Johann
Hafs, Martin Kihlijas, Peter Ahrendt, Jahn
Almen, Jahn Baum un Jahn Lajbin, lai tee
wiswehslati libds 15ta Augusti f. g. peenast is-
miht sawas passēs — krohna un waltis nodoh-
schanas us preekschu eemalsfahst un krusiamas sib-
mes no peederriga mahzitaja peenehs; ja to ne-
darrihs, tad par pasjuddufcheem un behgkeem tiks
turreti un peh; likumeem strabpeti.

Bestenes muischas waltis waldischanas wahrda
tai 17ta Mai 1867.

Waltis wezz. Gust. Dobrais.
Waltis strihwers: F. Lufje.

No saweenotas Wales, Kalna muischas, Kahr-
na muischas, Kanneneeku muischas, Rehler
muischas, Lauerkalnas un Lauerkalnas me-
scha-lunga muischas, tā arri no ohtas un
treschas appalts mecha-lunga muischas pagasta
waldischanas teel zaur scho wissi vee minnetahm
walstihm peederrigi un us passēhm dshwodami
waltis lohjekki, kurri libds schim wehl sawas no-
dohschanas naw libdinafusch, nehs arri passēs
preeksch 1867tu gaddu nehmuschi, usaijinati, bes
kaddas lawefchanas un wiswehslati libds 1ma
Oktober f. g. to isdarriht, arri sawas tā arri
faweju krusiamas-schimes peeneht, jo zittabi ar
teem peh; likumeem tiks isdarrihts. Tureklast
wehl teel sinnamas darrihts, ta no schihs pagasta
waldischanas preeksch polizejas isdarrihschanas, tā
arri preeksch nauwas sanemfchanas latra nebelā
ta festdeena preeksch tam irr nowehleta, un ta-
deht no teem, tam schabdas darrihschanas irr wehtrā
leekamas.

Wales pagasta waldischanā tanni Stā Juli
1867.

Pagasta wezz. A. Rohmann.
Pag. Strihwers: K. G.

Tahs leelas garraē Pruhfchu labbibas un stip-
ras zinna jeb atwafsu istaptes irr taggad atfal
no Wahssemtes peewestas un teel majumā un
wairumā pahrdohstas

J. Redlich

Englischu magasihne.

S i k k a

no

Feldt un Lundmann

leela wihna pagraba, blakkam J. Redlich Englischu magasihnei.

Wisseem muhsu draugeem, andelmanneem un pasihstameem dobdam schahdu
sinnu, ta meh; jau schinni waffarā sawu wihna pagrabu effam spehziggi peepildi-
juschi ar teem wissu teizameem wihneem no 1865ta gadda auguma, tā arrihsan
pahrdohdam wissadus wihnus no wezzeem preekschlaifa augumeem, tad wehl por-
teru, rumu, konjaku, araku, Spaneeschu dischopu un schampameru par to wiss-leh-
tako malku, tadeht ta nuns prezēs eepirfchana schinni gaddā par wissam labbi
isdeweēs, un muhsu Lundmann funks, patē Kihperis jeb wihna sinatats buhdams,
taggad wehl Wahzu, Franzijas un Spaneeschu semmes wihna augumus pahrluhko-
dams, to labbato prezzi preeksch ruddena waijadshbas eepehrl.

Feldt un Lundmann.

Drillehts pee bilfchu- un gramatu-drillehtaja Ernst Plates, Kihgā, pee Rehlera-bajnižas.

S i k k a.

Wairaf ta 10 gaddus par selli eefsch to zittureisejo Hugo Est. Lyra
jeb wehschu bohdi strahdadams, es taggad ar Deewa palihgu esmu us
fawu paschu rohku weenu palk-lambara bohdi eefsch to, lauzineekeem jau
fenn sinnamo Lehmannā jeb selta palawas bohdi eetaifjis un atwehrihs,
un pahrdohdu schinni minnetā palk-lambari, wissadas, eefsch schahs andeles
peederrigas prezēs, tā: kappiju, zulkuru, tehju, wissadas pehrwes, indigo,
kofschinellu un kofschinella salwi, sillo almeni, fernambuku, anilinu, pippa-
rus, lohshbehru lappas, wissadas wirzes, elju un swezzes, par tik lehtu
malku tā ween eespehjams un luhdsu wissus mannus wezzohs draugus
un pasihstamus, manni mannā jaunā palk-lambara bohde, kalku-eelā,
prettim fehrdeenu jeb bahriau nammam, apmekleht un us to palaihtees,
ta ikweenam riktigu prezzi un taisnu swarru dohschu.

Nikolai Duve.

Seepu sahles un Balje wehrwe, tā arri wissas
zittas pehrwes, par to galwo, ta irr labbas, warr
lehti dabbuht pee

A. un W. Wetterich.

Bohdes pahrselchana.

Ar scho isfluddinaschanu darra sinnamu, ta es
fawu tehrandu-, dshlu- un warru-
prezzu-bohdi no Zalksches namma esmu pah-
rehlis Sinder-eelā Brahmannā nammā un luh-
dsu sawus andeles-beedrus, tā libds schim, tā
arri jo prohjam mannim ustizjeteēs un ar man-
nim andeleteēs.

Pawel S. Popow.

Wisseem saweem draugeem darra sinnamu, ta
es sawu dshwes-weetu esmu pahrmaintjis un
taggad dshwoju Lisuma zepta krohgā. Zepat
pahrdohdu wissadas latwiffas gramatas por to
pafschu tirgu, tā Kihgā tahs wehrl.

Gramatu-schjejs P. Jaunfemm.

Wiss wissadus fasslautus un semmi
warr nowest un isbehrt tai dahrsā us
Kurmanowa dambja, pretti Botfchagowa seepju-
un swertschu-fabrikam.

Rehterbargas Ahrrihgā irr weens nams, las
750 rub. il gaddus enehs un ugguns-grehta be-
dribā ar 7300 rub. apdrohschimahts, lehti, bet
bes palihgeem, tiklab no pahrdeweja, tā no pir-
zeja pufes pahrdohdams. Klachtalas sinnas dabdu
pilssehta leelā kalei-eelā Nr. 46, pa weemu treppi
augfchā. Tur arri dabdu sinnu par weenu zitu
nammu, las pilssehta pahrdohdams.

Schee diwi tirgi irr aismiristi talenderē
eelikt, tapeh; teel te fluddinahts, tad
winni tiks turreti:

- 1) Seffawā jeb Sohdu muischā, pirmo. peh; 21ma Septemberti.
- 2) Keelā Wirzawā pee basnizas, pirmo. peh; Mahrias dshmfchanas deenas.

Brubletas lihnijs sehllu-tihrijamas maschines
(trehschotles) no labbatahs sortēs irr pahrdoh-
dams sehllu-strihwera kantori pils-eelā, Drachen-
hawera nammā, appaltschējā tahschā pa kreisu rohku.

Sigguldes draudse, Kurwitschu muischas Oh-
sol krohgā tilla no 18ta libds 19ta Juli tai nakti
nosagti weens melns 10 gaddus wezs sirgs, ee-
juhgis kaltēs wahgds ar dshlu affim un drubna
6 gaddu wezza lehwe ar melnu luplu asti un
melnahm luplabm trehpehm. Rehwei labbajā
gubschā irr eesperta sibme un winna sweeds peh;
kummela, to sagti Kopasch krohgā pahrdewusch.
Kas schahs nosagtas leetas libd ar lohpeem aug-
schā minnetā krohgā atweddihs un atdohs, dab-
buh; 20 rub. pateizibas algu.

Pee stohlas mahzibas tiklab tai stohlā, las ap-
palsch pilschias stohlas-waldischanas stahw, tā
arri ihpafschās brihwstondas, tur jau wairaf
behrni ilgu laiku tikpat tahlu, tā pilschias stoh-
lās teel mahziti, wehl warr behrnus peeneht no
30ta Juli f. g. pee

J. Matwin.

Stohlmeister-Älgezeemā
wahstunga Faltina mahjā.

Weens grunts gabbals ar diwahm tur buhda-
mahm dshwojamahm ehlahm, stalli, leelu falku-
un lohku-anglu dahrsu us ohtra wefchu dambja
Nr. 3, sawada eemefta deht pahrdohdams. Klach-
talas sinnas dabdu pee zimmermann-meistera
A. Schier, Moskawas Ahrrihgā, jaun-eelā Nr. 30.

Zehju kreisē, Dschrbenes pils muischā, tai 30ta
Mai f. g. irr isbehdjis putnu suns ar diweem
bruhneem plekfeem us baltahm fruchtahm; weens
plekfe leelats un ohtis mafals. Us to wahrou
Kahrow tas klauza. Kurfch to sunni nobohs
wirē minnetā muischā, jeb par winnu staidru
sinnu dohs, tur atrohdam, tas dabbuh; labbu
pateizibas malku.

Tai 14ta Juni f. g. irr no Ruztos
muischas Ubbenormes firspehle weens
melns jatts suns nojudis. Wianam irr bruhni-
dseltenas kahjas, mafi bruhni plekfi pahrdohdam
azzim un balts plekfihs us truchtim. Kas to sun-
ni Ruztos muischā atweed tas dabbuh; labbu
pateizibas algu.

Lai ilfarris fargahs scho sunni pieti.